

ברשויות כועסים על בריחת המוחות: "הכפר הירוק גונב תלמידים חזקים"

המסלולים הייחודיים ויחסי הציבור של כפר הנוער מרגיזים את הרשויות המקומיות, שמונעות מעבר תלמידים

אור קשתי

תצלום: מוטי מילרוד

תיכון הכפר הירוק, השנה. המנהל, ד"ר קובי נווה, טוען כי מאבק הרשויות המקומיות נובע מ"תחרות יוקרה"

עד כה, מגדיר נחמן כ"שעוריה גרולה ומתמשכת".

"אנחנו לא נגד הכפר הירוק, אלא רוצים שהוא יהג כמו כל בית ספר אחד במדינת ישראל, כלומר - יכבד את החלטות הרשויות המקומיות ולא ישלח את ההורים להילחם בנו", מסביר ראש אגף החינוך בעיריית ראש העין, אבי קמינסקי. דרישה נוספת היא "השוואת תנאי התחרות". את החלטת הרשויות להתנגד למעבר תלמידים לכפר הירוק מסביר קמינסקי ב"הקפדה על מדיניות אזורי הרישום, שמשדר החינוך קבע. כל עוד המעבר לכפר הירוק היה קטן בהיקפו, לא היתה בעיה, אבל המספרים רק הולכים וגדלים. בית הספר פותח מסלולים אליטיסטיים, ובוחר את תלמידיו על פי ציונים ויכולת כלכלית של ההורים - בעוד שאנחנו מחויבים לקלוט את כל התלמידים".

עוד אומר קמינסקי, כי הגיבוי שהעניק עד לאחרונה משרד החינוך לכפר הירוק, "השאיר את השלטון המקומי חשוף בצריף, בניסיון לשמור על תקנות הרישום והחייבנו. דבר זה הביא ללחצים כבדים על הרשויות, שלא לצורך. אנחנו בסך הכל מבקשים שמשדר החינוך המבקש ללמוד בבית ספר שאינו ביישוב בו הוא גר, נדרש לקבל לכך

לכפר הירוק מציג המנהל ד"ר נווה כ"מלחמת יוקרה". "הפגיעה היחידה היא באגו של מנהלי מחלקות החינוך, נוכח ההצלחה שלנו", הוא אומר. עם זאת, נראה כי מדובר ביותר מכך. לדברי גורמים שונים, מעבר של שלושה תלמידים בשכבת כיתה ז' באחד היישובים לפני כשנה גרם לשינוי החלוקה הפנימית בכ"י תות: במקום שלוש כיתות, שבכל אחת מהן לומדים פחות מ-30 תל-

לקבוע היכן ילמדו ילדיהם. ד"ר ההחלטה להתבטל בהיותה פוגעת בזכות היסוד לחינוך, בעקרון טובת הילד ובאוטונומיה של ההורים לעצב את חינוך ילדיהם", נכתב באחת העתידות. "האם מערכת החינוך כאן היא בסגנון צפון קוריאני, שאומרת 'ארוני, אתה תעשה בדיוק כמו שאני אומרת לך', או שהמערכת מוכנה לתת חופש בחירה? אנחנו לא מוכי-

את אישור הרשות, מסיבות תקציביות. תלונות על כך שבית הספר קולט תלמידים בניגוד לחוק נשמעו כבר לפני כמה שנים, אך רק בדצמבר 2009 הורה מנכ"ל משרד החינוך שושני, נוכח התנגדות תקיפה של הערים הסמוכות, כי הכפר הירוק לא יקבל תלמידים "ללא אישור הרשות המקומית השולחת".

כעבור כחצי שנה פורסמה הוראה נוספת, מפורשת יותר, לפיה בית הספר אינו רשאי עוד לקבל תלמידי חוץ בתנאי ששיגו את האישור הנדרש - בתקווה שהעניין יסתדר איכשהו - אלא יש לבקש זאת כבר בתחילת תהליך הקבלה. במשרד החינוך ובכפר הירוק אומרים כי השנה לא נקלטו תלמידים ללא אישורים. במשך זמן רב, "היתה הסכמה בשתיקה", מודה ד"ר נווה, "אבל מרגע שהתעוררה הבעיה הורעתי על כך להורים".

הניסיון, גם אם המאוחר, לא כוף את הכללים המחייבים הביא בשבועות האחרונים שתי קבוצות הורים, האחת מכפר סבא והשנייה מפתח תקווה, לעתור לבית המשיפט המחוזי בפתח תקווה נגד החיטת הערים שלא לאשר את מעבר התלמידים. לצד טענות ברבר שיינו פתאומי במדיניות, מרגישות העתידות את זכותם של ההורים

באחרונה עתרו כמה הורים נגד החלטת הערים שלא לאשר את מעבר התלמידים

מידים, יש כעת שתי כיתות, שבהן כמעט 40 תלמידים. המסלולים הייחודיים ומערכת השיווק האגרסיבית של הכפר הירוק מרגיזים את ראש עיריית אריאל, דן נחמן. "איך אני אמור להתחרות עם בית ספר שמפתח הורים בתנאים ששום מוסד ציבורי לא יכול לתת? הכפר הירוק לוקח את התלמידים החזקים שלנו. ככה פוגעים בחינוך הציבורי", הוא אומר. את התנהלות הכפר הירוק והגיבוי שהעניק לו משרד החינוך

הכפר הירוק מציע מגמות ייחודיות, ממנהיגות סביבתית ועד וטרינריה

נים לקבל את ההחלטה (שלא לאשר את המעבר, א"ק), לפחות בלי מא"ב, אומר משה חבר, אחד ההורים מכפר סבא שעתרו לבית המשפט. לדברי ברוריה רביב מפתח תקווה, בתה גלי "מאוד התלהבה ללמוד בכפר הירוק, בזכות ההודמנות לפי גוש תלמידים מהמוזן ערים והאווירה הפחות מכופרת. אם הילדה כל כך רוצה, או למה לא לאפשר זאת?". את סירוב הרשויות המקומיות באזור לאשר לתלמידיהן לעבור

בשנה האחרונה מנהל משרד החינוך מלחמה משפטית ותקשורתית נגד בתי ספר פרטיים כשי רון, כחלק ממאבק לחיזוק החינוך הציבורי. אחד הנימוקים המרכזיים של ראשי המשרד הוא שמוסד פרטי "גונב" תלמידים חזקים מרשויות סמוכות. ואולם, כאשר בית ספר ציבורי - "הכפר הירוק" שליך רמת השרון - מביא לתוצאות דומות, המדיניות הרשמית הופכת נוקשה מעט פחות. את עיקר המאבק מנהלים רווקא ראשי רשויות ומנהלי מחלקות חינוך, המוצאים עצמם כמצב אבסורדי: להילחם על יישום ההוראות והמדיניות שמשרד החינוך עצמו קבע.

בבית הספר הכפר הירוק על שם לוי אשכול, אחד מכפרי הנוער הוותיקים בישראל, לומדים כיום כ-1,550 תלמידים בכיתות ז"ב. כשליש מבני הנוער הם תלמידי פנימייה, רובם מרקע סוציאקונור מן נמוך, והשאר באים משורה ארוכה של יישובים מבוססים במרכז הארץ. אלה נרשמים לכפר לא מעט בזכות מגמות ייחודיות, העטופות בשכבה עבה של יחסי ציבור: מס' לול מנהיגות סביבתית, מסלול ליימודים מלא בשפה האנגלית, כיתות מחוננים, וטרינריה, מגמות מרעים מוגברות, אמנות (קולנוע, אמנות פלסטית ומוזיקה קלאסית), ועוד.

התלמידים האקסטרנריים משלמים כאלף שקלים בחודש (כ-11 אלף שקלים בשנה) מלבד התשלום הרגיל. לרברי מנהל הכפר, ד"ר קובי נווה, התשלום מיועד בעיקר למימון מערך ההסעות וארוחת צהריים. להערכת המתנגדים, תשלומי ההורים הגבוהים משמשים לפחות בחלקם, בעבור המסלולים הייחודיים, שקשה למצוא כמותם בבתי הספר הציבוריים הרגילים. כדי להתקבל לבית הספר נדרשים התלמידים לעבור מבחנים ומיונים שונים ולשלם עליהם, לכאורה בניגוד להוראות משרד החינוך האוסרות על כך. לדברי ד"ר נווה, הביקוש ללימודים במקום גדול בהרבה מיכולת קליטתו.

מלבד שאלת המיונים, הדיכוי המרכזי בפעילות הכפר הירוק שעומד בניגוד להוראות הקיימות נוגע להליך הרישום לבית הספר. על פי תקנות משרד החינוך, תלמיד המבקש ללמוד בבית ספר שאינו ביישוב בו הוא גר, נדרש לקבל לכך